

**Rondane
nasjonalpark**

Besøksstrategi

Rondane nasjonalpark

- oppdatert 21.05.2026

Foto: Rondvatnet, Rondane nasjonalpark.

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Formål	5
1.2	Kort om rammeverk	5
1.2.1	Verneforskrift – formål og vernebestemmelser	5
1.2.2	Forvaltningsplan - retningslinjer	7
1.2.3	Forvaltningsplan - merkede stier	13
1.2.3.1	Spesielt om fjerning av merking av stier og løyper	15
1.2.4	Forvaltningsplan - skiløyper	16
1.2.5	Forvaltningsplan – retningslinjer organisert ferdsel	20
1.2.6	Tiltaksplan for villrein	23
2	Kunnskapsgrunnet	24
2.1	Sårbare naturverdier	24
2.1.1	Villrein	24
2.1.2	Fuglelivet	25
2.1.3	Vegetasjon og terreng	25
2.2	Reiselivet	25
2.3	Den besøkende	26
2.4	Kulturminner	27
2.5	Annen relevant kunnskap	27
2.5.1	Noen besøkstall - ferdselstellere	27
2.5.2	Overnattingstall turisthytter	28
2.5.3	Merkevaren «Norges Nasjonalparker»	29
2.5.4	Nasjonalparksenter	30
2.5.5	Landbruk	30
2.6	Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen	30
3	Mål og strategiske grep	31
3.1	Mål med besøksforvaltningen	31
3.2	Strategiske grep	31
4	Kommunikasjonsplan	33

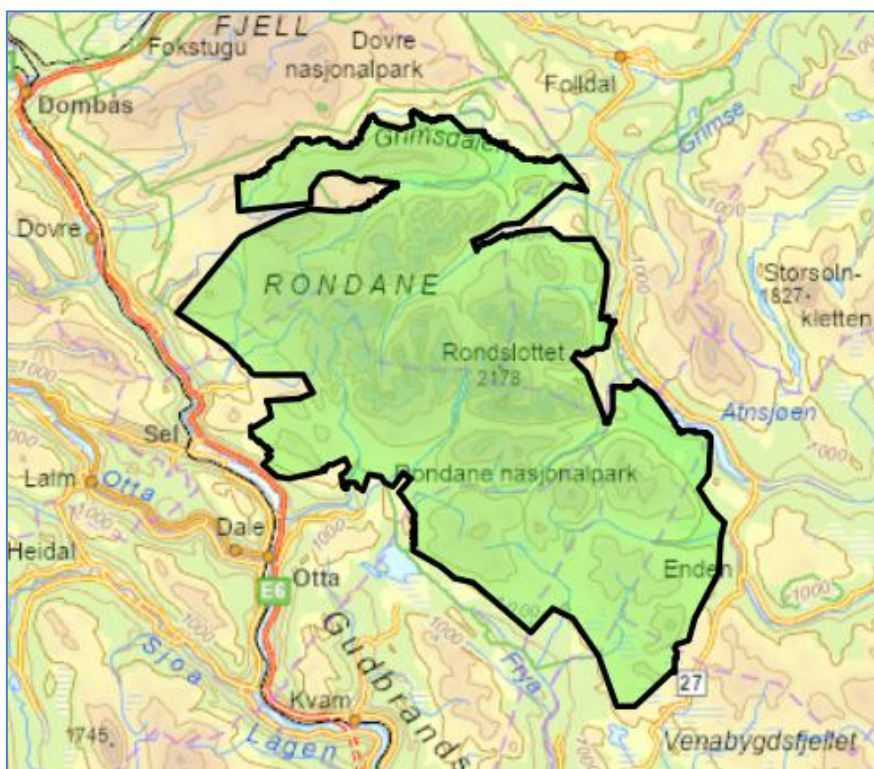
5	Tiltak.....	34
----------	--------------------	-----------

1 Innledning

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har behandlet og fått godkjent en Besøksstrategi for Rondane nasjonalpark i 2015. I samband med arbeidet med rullering av forvaltningsplanen, har nasjonalparkstyret i 2025 nå fått utarbeidet en ny oppdatert versjon av besøksstrategien for Rondane nasjonalpark.

Rondane nasjonalpark ble opprettet 21.12.1962, som landets første nasjonalpark. Senere er den revidert i 06.09.74, og vesentlig utvidet gjennom verneplan for Rondane som ble vedtatt 24.10.2003. Nasjonalparken har et areal på 969 km².

Rondane nasjonalpark grenser bl.a. til Grimsdalen landskapsvernområde, Dørålen landskapsvernområde og Frydalen landskapsvernområde. Også Dovre nasjonalpark inngår i verneplanen, og til sammen danner verneområdet et helhetlig, sammenhengende verneområde. Et kart over nasjonalparken er vist i figur 1.

Figur 1. Kart Rondane nasjonalpark – frå Naturbase.

1.1 Formål

Besøksforvaltningen skal bygge på Miljødirektoratet sin definisjon av besøksforvaltning: «Å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at opplevelsen for de besøkende og den lokale verdiskapingen blir størst mulig, forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas.»

Det skal lages en besøksstrategi med mål, strategier og tiltak for besøksforvaltningen i Rondane nasjonalpark. Besøksstrategien skal, innenfor rammene av verneformålet, vernereglene og forvaltningsplanen, legge opp til gode opplevelser for de besøkende i naturen og vise muligheter for næringsutvikling.

Besøksstrategien skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag når det gjelder:

- Sårbare naturverdier
- Ferdsel
- Tilbydere, næringsdrivende og andre aktører
- Ulike brukerinteresser.

1.2 Kort om rammeverk

Rammene for arbeidet med besøksforvaltning er naturmangfoldloven, verneforskriften, eventuelle forvaltnings-/skjøtselsplaner for verneområdet. Der myndigheten er lagt til et nasjonalpark-/verneområdestyre er også vedtektene en del av rammeverket.

1.2.1 Verneforskrift – formål og vernebestemmelser

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Det er gitt vernebestemmelser i § 3 om

- landskapet
- plantelivet
- dyrelivet
- kulturminner
- ferdsel
- motorferdsel
- forurensing.

Spesielt for stier og løyper gjelder:

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

- b. Vedlikehold av merkede stier, løyper, bruer og skilt i henhold til forvaltningsplanen.
- c. Tradisjonell drift av eksisterende turisthytter eller utleie av private hytter og stølshus.

1.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- c. Bygging av bruer eller klopper.
- (...)
- e. Oppsetting av skilt og merking av stier i henhold til forvaltningsplanen.

Spesielt for ferdsel gjelder:

5. Ferdsel

5.1. All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises forøvrig til forvaltningsplanen.

5.3. Sykling, organisert kjøring med hundespann og organisert bruk av hest er bare tillatt på veger, traseer eller i områder som er særskilt utpekt av forvaltningsmyndigheten gjennom forvaltningsplanen. Bruk av hest til gjeting og kløving er tillatt.

5.4. Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved forskrift regulere eller forby ferdsel som kan være til skade for naturmiljøet.

5.5. Hunder må ikke slippes løs i tiden 1. mars – 20. august.

5.6. Av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier.

5.7. Teltning utover én uke på samme sted krever særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandretelt.

Bestemmelsene i punkt 5 gjelder ikke i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsel og forvaltning som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.

1.2.2 Forvaltningsplan - retningslinjer

Det vises her til forslag til Forvaltningsplan for Rondane og Dovre nasjonalparker med tilliggende verneområder og Hemmeldalen naturreservat, oversendt Miljødirektoratet 21.12.22, med forslag til endringer lagt fram for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 28.05.25.

Det bl.a. foreslått følgende retningslinjer:

Vernebestemmelse § 3	Retningslinje
1.2 b)	<ul style="list-style-type: none">• Merkede stier merkes i tråd med DNTs norm som beskrives i merkehåndboka og er utarbeidet av DNT i samråd med miljøvernmyndighetene.• Vinterløyper merkes med stikker og samles inn etter sesongen, i tråd med tillatelse fra forvaltningsmyndighetene,• Merking av stier som ikke er en del av DNT sitt stinett, kan merkes med rødt. Merkingen skal være diskret og ikke ha større omfang enn føringer gitt i DNTs norm.• Vedlikehold i form av bruer og klopper langs godkjente merkete stier og løyper skal tillates.
1.2 b)	<p>Det finnes i hovedsak tre kategorier skiløyper. Hva slags kategori hver enkelt løype tilhører og hvem som er ansvarlig fremgår i vedlegg til forvaltningsplanen.</p> <p>Utover tillatt tidsrom for stikking/preparering av løypene, er det lagt inn noen dager for selve arbeidet med både å merke og fjerne merkingen. Preparerte løyper kjøres opp regelmessig. De preparerte løypene er vanligvis også stikka.</p> <p>De løyper som kun blir stikka er tillatt gjennomkjørt med snøskuter etter stort snøfall og uvær for ettersyn og supplering av stikkingen. Det er ikke tillatt å preparere spor i de stikka løypene.</p> <p>Motorferdselen bør generelt holdes på et så lavt nivå som mulig. Løypeansvarlig må søke forvaltningsmyndighetene for tillatelse til motorisert ferdsel, og det vil gis flerårige tillatelser med vilkår. Det vil bl.a. stilles krav om rapportering gjennom kjørebok etter endt sesong for alle løyper.</p> <p>Dette er de tre kategoriene:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Preparert skiløype tillatt preparert og merket fra da forholdene ligger til rette for preparering frem til og med 20. april. I de år påsken kommer senere enn 20. april er preparering tillatt til og med 2. påskedag. Stikker skal være innsamlet senest fire dager etter sluttdato for preparering.

	<p>2. Stikka skiløype merking tillatt merket fra 10. februar til 2. påskedag. Stikker kan settes ut fire dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt periode.</p> <p>3. Stikka påskeskiløype merking tillatt fra fredagen en drøy uke før palmesøndag til 2. påskedag. Stikker kan settes ut fire dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt periode.</p>
1.2 c)	<p>Slik drift krever ingen særlig tillatelse etter verneforskriften, men annen bruk knyttet til driften som f.eks. motorferdsel og byggetiltak er søknadspliktig.</p>
1.3 c)	<p>Det er ikke ønskelig med en omfattende tilrettelegging for friluftslivet i nasjonalparken. Tilrettelegging for friluftslivet skal skje i randsoner ev i områder med eksisterende tilrettelegging. Flytting, ombygging eller oppsetting av nye bruer og klopper krever tillatelse etter søknad.</p> <p>Gjenoppføring (for eksempel etter naturskade) krever tillatelse. Tillatelse til oppføring av nye bruer og klopper kan gis når det foreligger et dokumentert behov som på rimelig måte ikke kan dekkes av andre eksisterende anlegg, og når tiltaket ikke strider mot verneformålet. Det vil bli lagt vekt på om klopper/bruer er til nytte for sti- og skiløypenettet eller om den kan medføre ferdsel på steder der det ikke er ønskelig. Teknisk tilrettelegging som kloppløp og bruer eller lignende skal benyttes ved behov etter en avveining av hvordan tilretteleggingen kan påvirke verneformålet.</p> <p>Ved vurdering av aktuelle tilretteleggingstiltak skal følgende hensyn vurderes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fysiske tilretteleggingstiltak skal tilpasses naturmiljøet og landskapet Det skal ikke legges til rette for ferdsel som kan medføre unødig slitasje på terrenget Det skal ikke legges til rette for ferdsel som kan komme i konflikt med viktige hekkeområder for fugl og leveområder til villrein.
1.3 e)	<p>Etter søknad kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppsetting av skilt og merking av stier som er vist som tillatt merket i vedlegg «Turstier» til forvaltningsplanen.</p> <p>Vedlikehold av allerede eksisterende merking av stier i temakartet kan gjøres uten særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Omfanget av vedlikehold må ikke være større enn tidligere standard på stien og traséen.</p> <p>Merking av stier og løyper krever grunneiers tillatelse.</p>

5.1

All ferdsel i nasjonalparkene og landskapsvernområdene skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på vegetasjon eller kulturminner og slik at dyrelivet ikke forstyrres unødig. Skal vi kunne bruke naturområdene våre til friluftsliv også i framtiden, må sporløs ferdsel og minimal forstyrrelse være et nøkkelbegrep for utøving av friluftsliv.

Det er svært viktig at brukerne av Rondaneområdet gjør hva de kan for å forlate naturområdene i samme tilstand som da de kom. Et hovedmål ved vern av nasjonalparker er ivaretagelse av villmarkspregede områder og intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for et enkelt friluftsliv.

Rondane nasjonalpark er et område som er mye bruk til friluftsliv, og verneforskriften åpner for at allmennheten som ønsker å utøve tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging, skal ha anledning til dette. (tradisjonelt friluftsliv må defineres ut fra året 2003).

Verneområder skal bidra til større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv. Områdene skal forvaltes på en slik måte at friluftslivet gis rimelige rammer for bruk og tilrettelegging som ikke går på bekostning av verneverdiene, og bestemmelsen i formålsparagrafen leses som en instruks til forvaltningen om å ivareta friluftslivets interesser innenfor disse rammene. Friluftsliv som går på bekostning av verneverdiene vil ikke være i samsvar med verneformålet.

Teknisk tilrettelegging som bruk av merking, klopplegging, bruer, gjerdet, brygger eller lignende skal benyttes ved behov.

Aktiviteter som ikke er å betrakte som det tradisjonelle friluftslivet inngår egentlig ikke i det friluftslivet som er en del av formålet med opprettelsen av verneområdene, men vil kunne tillates så lenge det ikke kommer i konflikt med verneverdiene, i tillegg til det tradisjonelle friluftslivet.

For å kunne forene målet om å ivareta verneverdiene og samtidig sikre allmenn ferdsel er kanaliseringstiltak et viktig verktøy for mest mulig å unngå konflikt mellom ferdsel og villrein.

Rondane-Dovre skal forvaltes etter følgende prinsipper for ferdsel:

- én hovedferdselsåre i Dovre-Rondane som følger nord-sør retning
- redusere antallet merka stier/skiløyper, blant annet ved bare å tillate én merka sti/trase mellom to turmål/turisthytter
- sommersti og vinterløype skal som hovedregel følge samme korridor
- stimulere de besøkende til å følge merkete stier og løyper
- ferdsel skal fortrinnsvis kanaliseres til randsonene, eller til utenfor verneområdet

Bevegelseshemmede

Bruk av rullestol i verneområdene reguleres ikke spesielt.

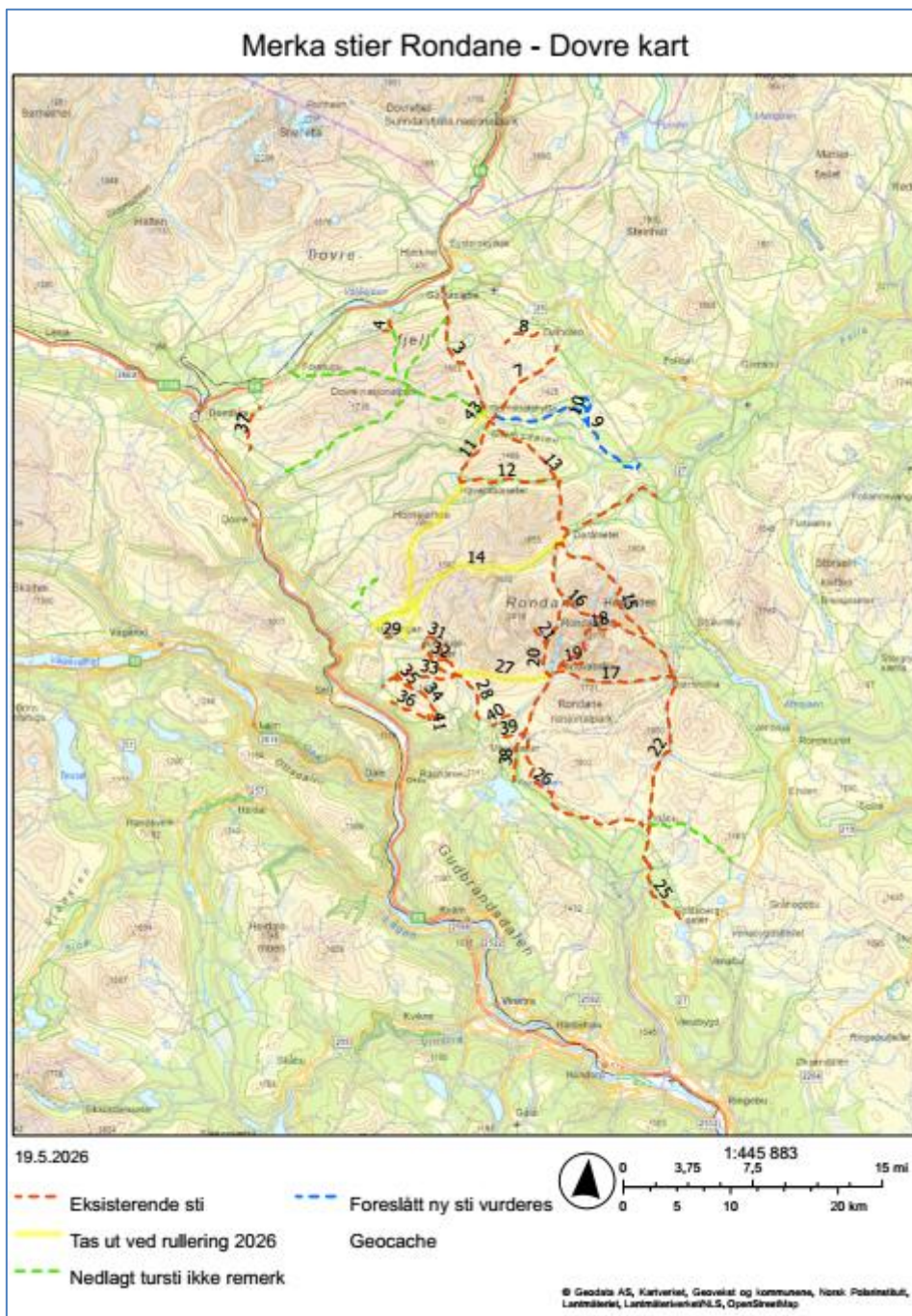
5.2	<p>Turer som gjøres med familie og venner kommer inn under brukere som ikke trenger tillatelse. Verneforskriften gjør også unntak for tradisjonell virksomhet i regi av turistforeninger, skoleklasser, barnehager på tur, ideelle lag og foreninger som går turer til fots og ski. Denne bestemmelsen har vært en standardformulering i mange forskrifter for nasjonalparker. Bakgrunn for unntakene kan blant annet knyttes til at disse brukergruppene sannsynligvis i stor grad har benyttet merka stier og løyper, og at de er ansett for i liten grad å forringe naturmiljøet ved «lett» bruk av området.</p>
5.2	<p>Organisert ferdsel blir definert som: Ferdseleder eller arrangør av en aktivitet som blir kunngjort/markedsført på forhånd.</p> <p>Vedlegg til forvaltningsplanen viser stier og skiløyper som tillates merket, og når løypene tillates merket og hvem som er ansvarlig (les mer om skiløyper tidligere i kapitlet).</p> <p>Søknadsplikt gjelder når: Organisert ferdsel til fots og på ski regnes for å kunne skade naturmiljøet, og er søknadspliktig. Søknadsplikten gjelder for alle slike turer, uavhengig av gruppestørrelse.</p> <p>Dette gjelder likevel ikke tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.</p> <p>Videre gjelder søknadsplikt for alle (turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger) for idrettsarrangement og konkurranser, også når dette skjer langs merkede stier og løyper.</p> <p>Andre ferdselsformer som kan skade naturmiljøet og blir underlagt søknadsplikt er (ikke uttømmende liste):</p> <ul style="list-style-type: none"> • basehopping • utsprang for annen luftsport som hanggliding og paragliding • kiting/skiseil • organisert elvesport (padling, rafting o.l. • utsetting av fysiske turposter, turorientering, geocacher og stolper • jakthundprøver • fugletakseringer • leirslagning.
5.3	<p>Sykling bare blir lov å sykle på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bilvegen fra Gammeldgarden til Bjørnhollia. <p>Organisert bruk av hest Etter søknad kan det tillates organiserte rideturer i Rondane nasjonalpark:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • på godkjente og merkete stier i Rondane nasjonalpark, sør og vest for Høvringen - Smuksjøseter - Peer Gynt hytta og Mysusæter. • på godkjente og merkete stier i ytterkant av Rondane nasjonalpark, mellom Mysusæter og Bølhøgda. • på veien til Bjørnhollia, og på veien til Rondvassbu i perioden f.o.m. 1. juli t.o.m. 31. august. • i turistmessig sammenheng som en del av gjetingen inn og ut av Vuludalen. <p>Organisert bruk av hundespann Det blir derfor ikke lagt ut traseer for organisert kjøring med hundespann.</p> <p>Uorganisert bruk av hest og hundespann er ikke søknadspliktig. Bruk av hest til gjeting og kløving er tillatt.</p>
5.5	<p>Etter Hundelovens sikringsbestemmelser (§6) er det ikke lov å slippe hund løs i perioden 1. april -20. august, som også gjelder for alle verneområdene. I tillegg kan hver kommune ha egne forskrifter om båndtvang som gjelder etter den 20. august av hensyn til bufe på utmarksbeite. Per høsten 2009 gjelder dette for Dovre, Sør-Fron, Nord-Fron, Ringebu, Folldal og Sel kommuner. Av hensynet til villrein er sikringsbestemmelsen innskjerpet i verneforskriftene for Rondane og Dovre nasjonalparker og for Grimsdalen og Dørålen landskapsvernområder. Her skal hunder ikke slippes løs i perioden fra 1. mars til 20. august. Unntak fra denne bestemmelsen er de samme som for Hundelovens bestemmelser § 9 b (bufehund til vokting av sau, geit og kyr), c (aktiv politi- og redningstjeneste) og d (hund i ettersøk etter skadet/sykt vilt).</p>
5.6	<p>Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten kreve at den som er ansvarlig for stiene eller løypene fjerner merkinga eller legger om traséen.</p> <p>Ved nedlegging av stier og evt. riving av varder skal kulturminnemyndighetene høres og gis anledning til å gjennomføre befaring før tiltak iverksettes.</p> <p>I en del tilfeller kan dagens turstier være etablert der det gikk eldre ferdselsveger. Etablering av nye stier kan fremme verneformålet dersom den kanaliserer ferdselen bort fra et sårbart område til et område med større tåleevne.</p> <p>Eventuell ny tilrettelegging for friluftslivet skal skje i randsoner ev i områder med eksisterende tilrettelegging.</p> <p>Ved anlegging av nye turstier skal kulturminnemyndighetene høres og gis anledning til å gjennomføre befaring før endelig</p>

	trase fastsettes. Merking av stier og løyper krever tillatelse fra grunneier.
5.7	Telting utover en uke på samme sted i nasjonalparken trenger tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Dette gjelder ikke vanlige vandrertelt. Lavvo blir ikke regnet som vanlig vandrertelt og telting med lavvo må ha tillatelse. Utover dette gjelder reglene om telting i friluftsløven. Når større grupper slår opp teltleir kan det føre til forstyrrelse av dyreliv, slitasje på vegetasjon, forsøpling og sanitærutfordringer. Forvaltningsmyndigheten kan i vilkår fastsette hvor telting kan skje og hvor lenge en kan telte på samme plass. Det vil ikke bli gitt tillatelse til å sette opp telt i villreinens trekkområder, på høyder i terrenger eller i sentrale områder der villrein holder til.

1.2.3 Forvaltningsplan - merkede stier

I figur 2 og tabell 1 - 3 er det vist vedlegg til forvaltningsplanen som gjelder merkede stier.

Figur 2. Merking av stier i Rondane – etter forslag til forvaltningsplan 2026

Tabell 1 Merka stier som er foreslått videreført vedlikehold

Sti nr	Trase	Verneområde	Status
3	Gautåseter - Grimsdalshytta	Vesle Hjerkin LVO; Dovre NP; Grimsdalen LVO	Beholdes
4	Mehørunda	Dovre NP	Beholdes
7	Nysetra - Grimsdalshytta	Dovre NP: Grimsdalen LVO	Beholdes
8	Sletten - Pikhetta	Dovre NP	Beholdes - evalueres
13	Grimsdalshytta - Dørålseter	Grimsdalen LVO; Rondane NP	Beholdes
12	Storrvatnet - Haverdalen - sti Grimsdalshytta/Dørålseter	Grimsdalen LVO: Rondane NP	Beholdes
15	Dørålseter - Høgronden - Bjørnhollia	Rondane NP	Beholdes
16	Dørålseter - Langglupdalen - Bjørnhollia	Rondane NP	Beholdes
17	Bjørnhollia - Illmandalen - Rondvassbu	Rondane NP	Beholdes
18	Langglupdalen - Rondeslottet - Rondvassbu	Rondane NP	Beholdes
19	Rondvassbu - Storrenden	Rondane	Beholdes
20	Dørålseter - Rondehalsen - Rondvassbu	Rondane NP	Beholdes
21	Rondvassbu - Veslesmeden	Rondane NP	Beholdes
25	Eldåbu - Flaksjøen	Rondane NP: Frydalen LOV	Beholdes
26	Rondvassbu - Glitterosen - Eldåbu	Rondane NP	Beholdes
28	Peer Gynt hytta - Mysusetter	Rondane NP	Beholdes
30	Smuksjøseter - Peer Gynt hytta	Rondane NP	Beholdes
29	Høvringn - Smuksjøseter	Rondane NP	Beholdes
31	Smuksjøseter - Kjondalen - Peer Gynt Hytta	Rondane NP	Beholdes
32	Smuksjøseter - over Solsidevassberget - Kjondalen	Rondane NP	Beholdes
33	Peer Gynt hytta - Merraslettin - Putten sæter	Rondane NP	Beholdes
34	Putten seter - Formokampen - Kampen	Rondane	Beholdes
35	Formokampen - veg til Høvringen	Rondane NP	Beholdes
36	Putten sæter - Skardsætrin - Kampen	Rondane	Beholdes
37	Kongevegen - Pilegrimsleden	Dovre NP	Beholdes
38	<Null>	Rondane NP; Frydalen LVO	Behldes
39	Indretjønne - Storhaugen	Rondane NP; Frydalen LVO	Beholdes
40	Fosseråket	Rondane NP; Frydalen LVO	Tas ut
41	Skardranden	Rondane NP	Beholdes
42	Skjerdalen	Rondane NP	Beholdes

Tabell 2. Stier – foreslått fjernet merking (etter avtale)

Stinr	Trase	Vurdering
14	Kvannslådalen - Dørålsvatnet	Vurderes tatt ut. Ligger øst – vest, på tverrs av reinstrekket.
27	Rondvassbu - Peer Gynt hytta	Vurderes. Jf. besøksstrategien for Rondane, og målet om å gjenopprette villreintrekket vest for Rondanemassivet.
43	Mot Storberget	Tas ut av hensyn til verneformålet
11	Grimsdalshytta - Haverdalen- Sletthøe - Høvringen	Vurderes tatt ut. Ligger øst – vest, på tverrs av reinstrekket.
22	Bjørnhollia - Eldåbu	Vurderes tatt ut. Ligger øst – vest, på tverrs av reinstrekket.

Tabell 3. Ny stier – vurdere merking.

Stinr	Trase	Verneområde
9	Fallet - Grimsdalshytta	Grimsdalen LVO
10	Tollevshaugen - Grimsdalsgruva - Tollevshaugen	Grimsdalen LVO

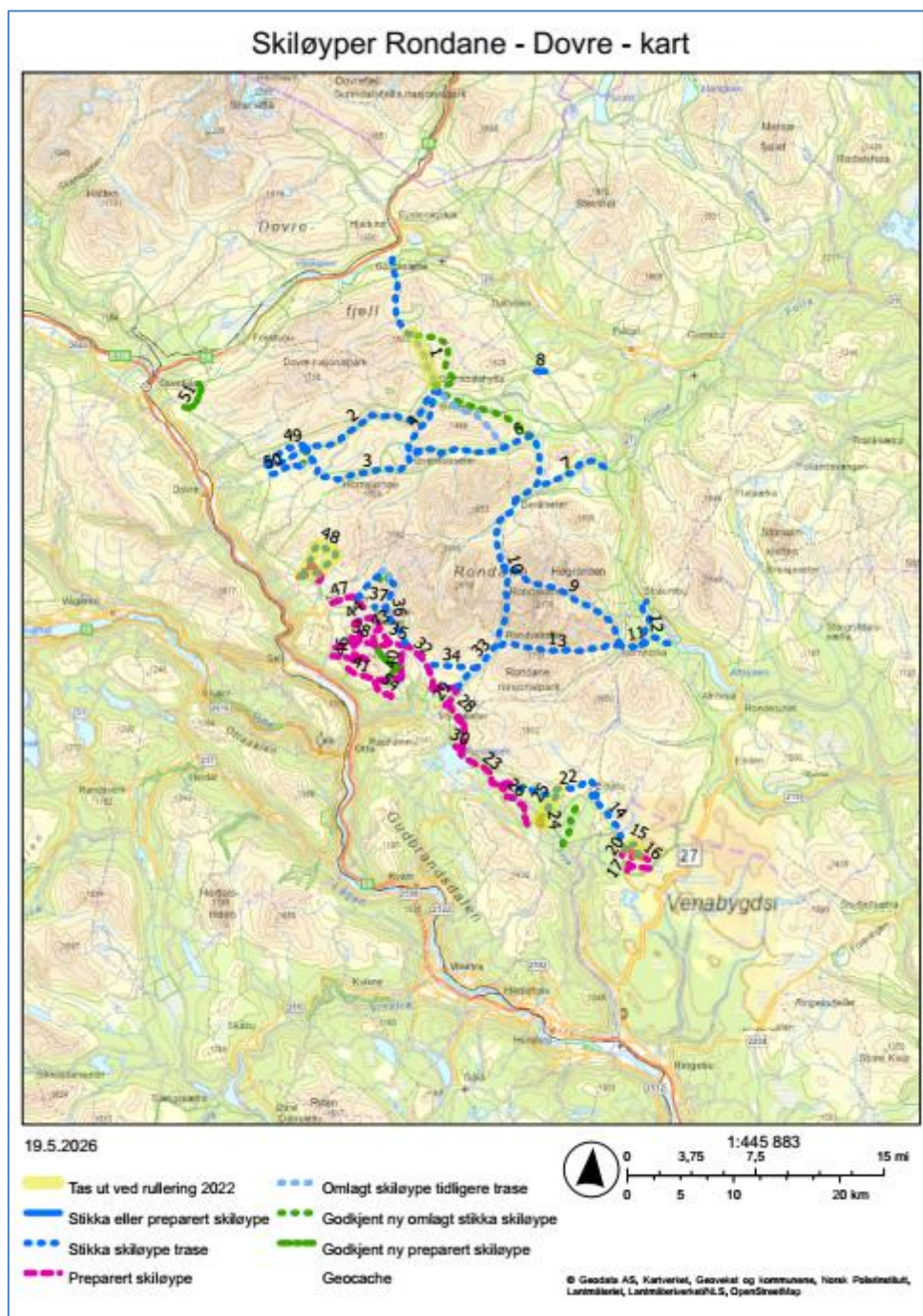
1.2.3.1 Spesielt om fjerning av merking av stier og løyper

Verneforskriften § 3, pkt. 1.2) hjemler vedlikehold av merkede stier og løyper m.m., også vedlikehold av selve merkingen. Forvaltningsmyndigheten kan ikke fjerne merking som allerede eksisterer, eller nekte vedlikehold av eksisterende merking. Det vil være å sette nye forbud, som ikke følger direkte av verneforskriften.

Gjennomføring av slike tiltak kan derfor bare skje i forståelse og etter avtale med part som har ansvaret for stien.

1.2.4 Forvaltningsplan - skiløyper

I figur 3 og tabell 4 - 7 er det vist vedlegg til forvaltningsplanen som gjelder stikking og preparering av skiløyper.

Figur 3. Skiløyper i Rondane – etter forslag til forvaltningsplan 2026

Tabell 4. Skiløyper i Rondane – tillatt stikka

Løypenr	Trase	Verneområde	Kategori	Ansvarlig	Merking	Preparering
1	Gautåseter - Grimsdalshytta	Dovre NP: Grimsdalen LVO	3	DNT Oslo og Omegn	DRHK	-
2	Eftansåe - Grimsdalshytta	Grimsdalen LVO	3	DNT Oslo og Omegn	BRHK	-
3	Eftansåi - Grimsdalshytta	Grimsdalen LVO	3	Haverdalseter	BRHK	-
4	Grimsdalshytta - Storrvatnet - Haverdalsseter	Rondane NP, Grimsdalen LVO	3	Dnt Oslo og Omegn	BRHK	-
6	Haverdalseter - Dørålseter	Rondane NP, Dørålen LVO, Grimsdalen LVO	3	DNT Oslo og Omegn	BRHK	-
7	Blæsterdalen - Dørålseter	Dørålen LVO	3	DNT Oslo og Omegn	BRHK	-
9	Bergedalstjønnin - Langglupdalen - Bjørnhollia	Rondane NP, Myldingi NR	3	DNT Oslo og Omegn	FRHK	-
10	Dørålsetrer - Bergedalstjønnin - Rondvassbu	Rondane NP	3	DNT Oslo og Omegn	ORHK	-
11	Bjørnhollia - Musvolsetra - Fagervoll	Rondane NP	3	DNT Oslo og Omegn	BTH	-
12	Musvolseter - Straumbu	Rondane NP	3	DNT Oslo og Omegn	BTH	-
13	Bjørnhollia - Illmandalen - Rondvassbu	Rondane NP	3	DNT Oslo og Omegn	ORHK	-
14	Klopptjønnnet - Eldåbu (Trolløypa)	Rondane NP	2	Venabu fjellhotell	Venabu fjellhotell	-
15	Klopptjønnnet - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan	Rondane NP	2	Spidsbergseter	Spidsbergseter	-
22	Eldåbu - Kvamsnysetrin (Trolløypa)	Rondane NP, Frydalen LVO	2	Kvamsfjellet turløypelag	KTL	-
25	Fryvollan - Trolløypa (ved Glugga)	Rondane NP, Frydalen LVO	3	Kvamsfjellet turløypelag	KTL	-
33	Spranget - Krokutbekken - Rondvassbu	Rondane NP	2	DNT Oslo og Omegn	ORHK	-
34	Krokutbekken - Trolløypa (ved Ljosåe)	Rondane NP	2	Mysuseter og Rapahmn løypelag	ORHK	-
36	Peer Gynt hytta - Kjondalen - Steinbuhø - Storsteinsåe (Kjondalsløypa)	Rondane NP	2	Høvringen Aktivitetsselskap	HAS	-
36	Peer Gynt hytta - Kjondalen - Steinbuhø - Storsteinsåe (Kjondalsløypa)	Rondane NP	2	Høvringen Aktivitetsselskap	HAS	-
37	Kjondalen - Trolløypa (ved midtre Høvringsvatnet)	Rondane	2	Høvringen Aktivitetsselskap	ORHK	-
48	Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa)	Rondane NP	2	BRKH	BRKH	-

50	Eftansåi - Vegaskillet (Stokkbekkløypa)	Grimsdalen LVO	2** *	DIBH	DIBH	DIBH
49	Eftansåi - Vegaskillet - vest for Einsetkollan - Eftansåi (Gråsideløypa)	Grimsdalen LVO	2** *	DIBH	DIBH	DIBH

Tabell 5. Skiløyper i Rondane – tillatt preparert

Løypenr	Trase	Verneområde	Kategori	Ansvarlig	Merking	Preparering
20	Klopptjønnet - Kvanndalen	Rondane NP	1	Spidsbergseter	Spidsbergseter	Spidsbergseter
17	Dørhøgda - Fremre Uksan	Rondane NP	1	Spidsbergseter	Spidsbergseter	Spidsbergseter
16	Klopptjønnet - Indre Uksan - Fremre Uksan (Trolløypa)	Rondane NP	1	Spidsbergseter	Spidsbergseter	Spidsbergseter
17	<Null>	Dørhøgda - Fremre Uksan	1	Spidsbergseter	Spidsbergseter	Spidsbergseter
23	Kvamsnysetrin - Glitteroset (Trolløypa)	Frydalen IVO	1	Kvamsfjellet turløypelag	KTL	KTL
26	Fryvollan - langs Frya - Trolløypa (ved Kvamsnysetrene)	Frydalen LVO, Flakkstjønna NR	1	Kvamsfjellet turløypelag	Kvamsfjellet turløypelag	Kvamsfjellet turløypelag
24	Koltjønnaugen - Fryvollan	Frydalen LVO	1	Kvamsfjellet turløypelag	KTL	Transportl øype
28	Glitteroset - Glitterdalen - Tjønnebakken	Frydalen LVO	1	Mysusetter og Raphamn løypelag	ORHK	MRL
29	Mysusetter - Tjønnebakken - Spranget	Rondane NP, Frydalen LVO	1	Mysusetter og Raphamn løypelag	ORHK	MRL
30	Glitteroset - Pungen - Mysusetter (Trolløypa)	Frydalen LVO	1	Mysusetter og Raphamn løypelag	ORHK	MRL
31	Spranget - Lurven	Rondane NP	1	Mysusetter og Raphamn løypelag	ORHK	MRL
32	Mysusetter - Lurven - Peer Gynt hytta (Trolløypa)	Rondane NP	1	Mysusetter og Raphamn løypelag	ORHK	MRL
35	Peer Gynt hytta - Smuksjøseter - Høvringen (Trolløypa)	Rondane NP	1	Høvringen Aktivitetsselska p	HAS	HAS
38	Søndre Høvringsvatnet - Høvringen	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselska p	HAS	HAS
40	Kampen - Storflye - Peer Gynt hytta	Rondane NP	1	Høvringen Aktivitetsselska p	HAS	HAS

41	Putten seter - Løypeskarven - Kampen	Rondane NP	1	Høvringen Aktivitetsselskap	HAS	HAS
43	Merasletting - nordre Skorutberget - Smuksjøseter	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
44	Meraslette nord - vest for Baksidevassberget - Trolløypa (mot Høvringen)	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
45	Putten seter - Merraslettin nord	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
46	Merraslette nord - Formokampen	Rondane	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
47	Smuksjøseter - nord for Høvringsåe - Høvringen	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
53	Putten seter - Formokampen	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
54	Hamnseter og Rukinsætre:	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS

Tabell 6. Skiløyper i Rondane – tillatt stikka eller preparert

Løypenr	Trase	Verneområde	Kategori	Ansvarlig	Merking	Preparering
8	Streitmyrin - Grimsdalsgruva	Grimsdalen LVO	1	Folldal Turlag	Folldal Turlag	Folldal Turlag

Tabell 7. Skiløyper i Rondane – foreslått nye i 2009

Løypenr	Trase	Verneområde	Kategori	Ansvarlig	Merking	Preparering
39	Løypeskarven - Storflye	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
42	Storflye - Merraslettin	Rondane NP	1	Høvringen aktivitetsselskap	HAS	HAS
51	Dombås skiheiser - rundt Hardbakken - Hjelleseter (sikringsløypa)	Dovre NP	2	DRKH	DRK H	-

Tabell 8. Skiløyper i Rondane – foreslått tatt ut av forvaltningsplanen.

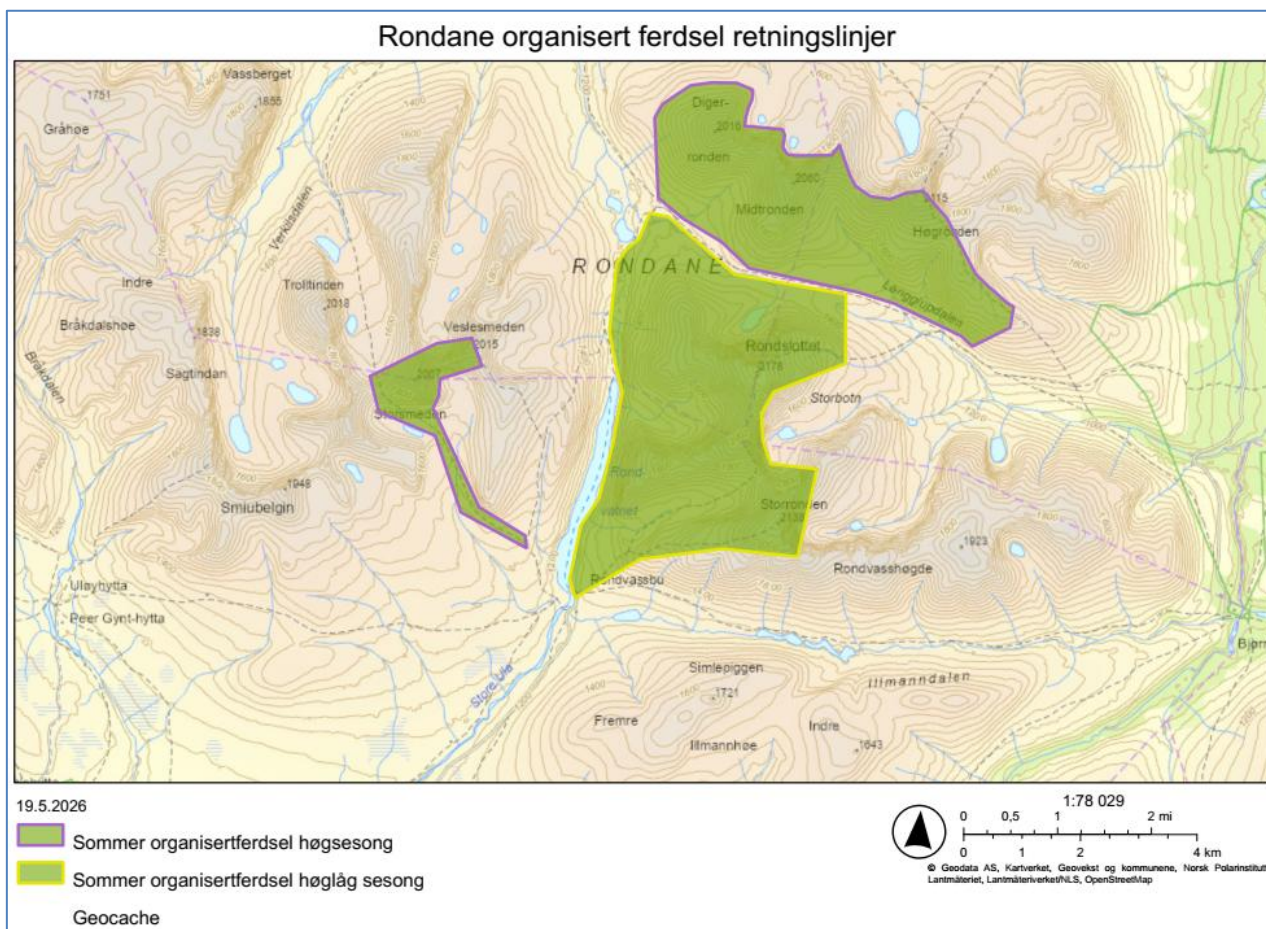
Løyp enr	Trase	Vurdering
1	Gautåseter - Grimsdalshytta	Legges om delvis - rovfugl og ras
15	Klopptjønnet - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan	Tas ut. Rundløype til fjells, uheldig eksponering mot beiteområde for villrein.
24	Koltjønnhaugen - Fryvolla	Lagt om, eget vedtak i nasjonalparkstyret.
25	Fryvolla - Trolløypa (ved Glugga)	Vurderes, tas ut. Ikke lengger bruk for etter omlegging av 24 og 26.
48	Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa)	Tas ut
-	Vabuløypa	Videreføres ikke

1.2.5 Forvaltningsplan – retningslinjer organisert ferdsel

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fattet i møte 28.06.19 vedtak om retningslinjer for organisert ferdsel for perioden 2019 – 2022. Retningslinjene er siden videreført, og foreslått tatt inn i forvaltningsplanen.

Retningslinjene gjelder områder for organisert ferdsel **sommer** etter søknad, se også figur 4:

- Område for organisert ferdsel kun høysesong 15. juli – 20. august. (lilla avgrensing)
- Område for organisert ferdsel høy- og lavsesong 15. juni – 15. oktober. (gul avgrensing)

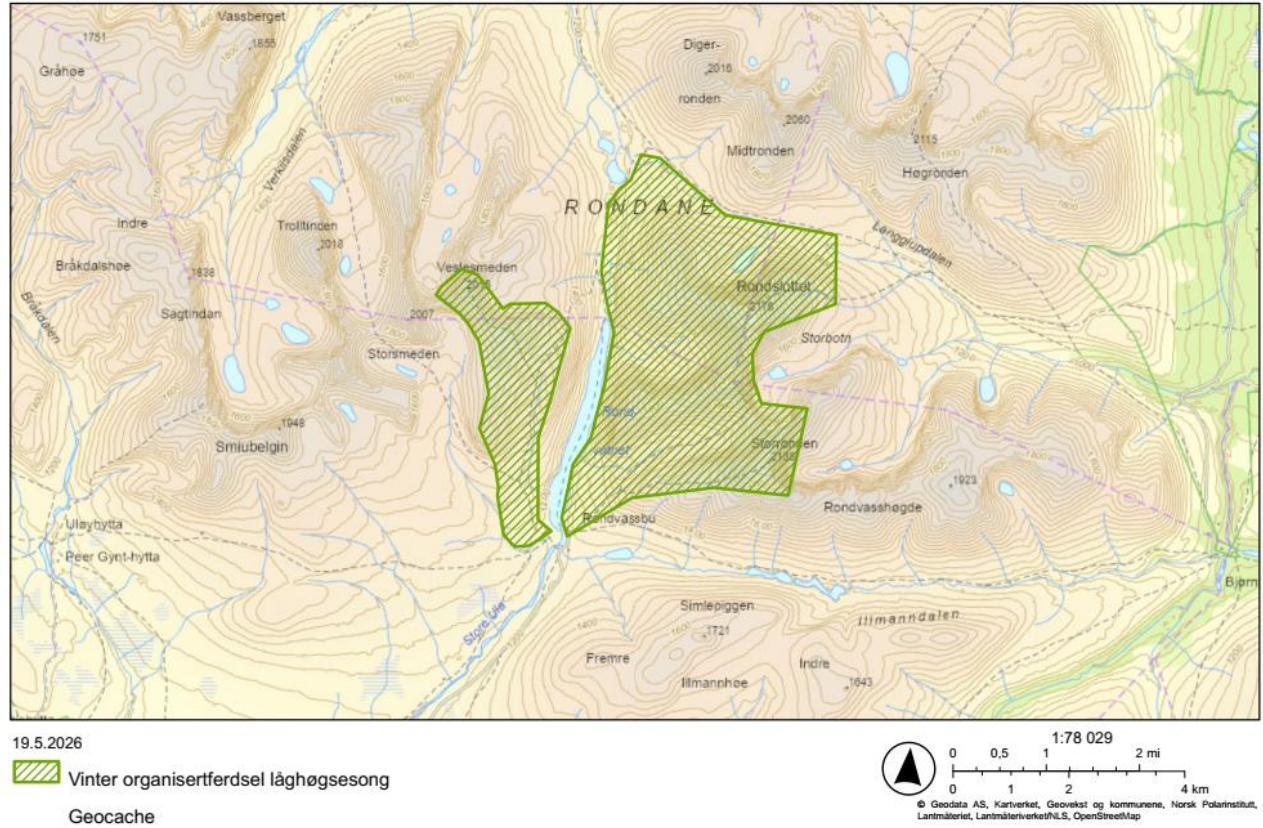

Figur 4. Organisert ferdsel – retningslinjer sommer.

Retningslinjene gjelder områder for organisert ferdsel **vinter** etter søknad, se også figur 5:

- Område for organisert ferdsel i perioden fredager – søndager i lavsesong fra 1. mars t.o.m. palmesøndag. Alle ukedager i høysesong fra palmesøndag t.o.m. 2. påskedag. (lilla avgrensing)
- Område for organisert ferdsel lav- og høysesong fra 1. mars til og med 2. påskedag. (grønn avgrensing)

Rondane organisert ferdsel retningslinjer

Figur 5. Organisert ferdsel – retningslinjer vinter.

1.2.6 Tiltaksplan for villrein

I et høringsnotat (04.03.25) til tiltaksplan for villrein i Knutshø – Snøhetta – Rondane skriver Klima- og miljødepartementet bl.a.:

- Bakgrunnen for å etablere tiltaksplaner for villreinområdene er **kvalitetsnormen for villrein** etter naturmangfoldloven § 13 som ble fastsatt ved kongelig resolusjon i 2020 og den tilhørende klassifiseringen av de nasjonale villreinområdene i 2022.
- Det viktigste er å **forbedre de måleparameterne** som gjennom klassifiseringen etter kvalitetsnormen ble klassifisert til dårlig kvalitet.
- Tiltaksplanene har en **tidshorisont** på inntil åtte år, og vil måtte evalueres og oppdateres jevnlig basert på ny kunnskap.
- Regjeringen har derfor lagt frem ny politikk innenfor fem strategiske områder, som skal bidra til å løse de komplekse utfordringene i villreinområdet. De **fem strategiske områdene** er:
 1. helhetlig og restriktiv arealforvaltning i villreinområdet
 2. økt tilrettelegging av villreinvennlig ferdsel
 3. bedre villreinhelse
 4. mer bærekraftig bestandsforvaltning av villrein
 5. målretta restaurering av leveområdene til villreinen.
- Forslagene til tiltaksplaner som sendes på høring inneholder en rekke ulike tiltak, sammenstilt i ulike geografiske eller tematiske **tiltaksplaner**.
- Tiltaksplanene i planene for de enkelte villreinområdene er satt sammen av en rekke ulike tiltak som **må følges opp** etter at tiltaksplanen er vedtatt. Enkelte av tiltakene er allerede igangsatt eller i prosess, andre tiltak kan gjennomføres innenfor dagens lovverk og med begrensede økonomiske kostnader, mens andre tiltak krever regelverksendringer, enkeltvedtak, privatrettslige avtaler eller ytterligere prosess, utredning, detaljering og planlegging før de kan gjennomføres.
- **Særlige utfordringer** i Rondane villreinområde er:
 - Få kalver per simle/ungdyr: Det fødes få kalver per simle.
 - Lave slaktevekter på kalv: Kalvene veier for lite.
 - Dårlig funksjonell arealutnyttelse: Infrastruktur og menneskelig aktivitet fører til at reinen viker unna områder hvor den ellers ville oppholdt seg.
 - Dårlige funksjonell trekkpassasjer: Trekkpassasjene er forringet, slik at villreinenes leveområde er fragmentert.

2 Kunnskapsgrunnlaget

Det blir vist til kunnskapsgrunnlaget for forvaltningsplanen.

2.1 Sårbare naturverdier

2.1.1 Villrein

Kvalitetsnorm for villrein

Klassifisering av de enkelte måleparameterne under delnorm 1, 2 og 3 for Rondane villreinområde er vist i tabell 9.

Tabell 9. Klassifisering av de enkelte måleparameterne under delnorm 1, 2 og 3 for Rondane. (NINA rapport 2126)

Delnorm	Måleparameter	Dårlig	Middels	God
1	Kjønns- og alderskorrigert slaktevekt på kalv		X	
1	Antall kalver per 100 simle og ungdyr		X	
1	Andel eldre (≥ 3 år) bukk per voksen (≥ 1 år) simle		X	
1	Genetisk variasjon			X
1	Helsestatus – forekomst av alvorlig meldepliktig sykdom		Brukes ikke	X
2	Lavbeiter		X	
3	Funksjonell arealutnyttelse		X	
3	Funksjonelle trekkpassasjer	X		

Tabell 10. Klassifisering av Rondane etter hver enkelt delnorm, og en samlet helhetsvurdering. (NINA rapport 2126)

	Delnorm 1	Delnorm 2	Delnorm 3	Helhetsvurdering
Rondane				

Klimaendringer vil sannsynligvis ha ulike utslag for villreinen i Rondane Nord og Sør, gitt ulikhetene i topografi. Mulige konsekvenser er:

- Økt nedising av beiter
- Økt nedsmelting av is- og snøbreer – områder viktige for villreinen - kan avkjøle seg og komme seg vekk fra insektplager.
- Bedre forhold for insekter og andre parasitter som lever på villreinen.

- Villreinen vil ha større behov for å bevege seg mellom ulike beite- og funksjonsområder.
- Villreinens trekkorridorer vil bli spesielt viktige i framtida.

2.1.2 Fuglelivet

Høitomt og Opheim (2017) har gitt følgende vurdering:

«I deler av året kan bruken av stier, løyper, turisthytter og rasteplasser representere uheldige forstyrrelser for f.eks. sårbare rovfugler eller våtmarksfugl. Slik forstyrrelse vil være ekstra uheldig i rugetid og når artene har små unger. For rovfugl (...) kan også forstyrrelser ved hekkeplass i etableringsfasen (februar- april) føre til at hekking uteblir.»

2.1.3 Vegetasjon og terreng

Rondane er preget av store områder med tynne vegetasjonsdekker, med jordarter som lett blir utsatt for erosjon og slitasje.

2.2 Reiselivet

Reiselivsnæringa tilbyr ulike produkt i tilknytning til nasjonalparken, som f.eks.

- Overnatting
- Servering
- Aktiviteter og guidede turer
- Utleie av utstyr m.m.

Gjennom sine tilbud, og ikke minst ved aktiv markedsføring, trekker reiselivet mange besøkende til nasjonalparken.

Det er 8 turisthytter i og ved nasjonalparken:

- Grimsdalshytta (DNT Oslo og Omegn)
- Bjørnhollia
- Rondvassbu
- Haverdalseter
- Øvre Dørålseter
- Nedre Dørålseter
- Peer Gynt-hytta
- Eldåbu (selvbetjent).

I tillegg finnes det klynger av reiselivsbedrifter på Høvringen, Mysusetter, Kvamsfjellet, Venabygdsfjellet og i Atndalen.

2.3 Den besøkende

Det er mottatt 1909 svarskjemaer fra en brukerundersøkelse i 2021, og noen hovedfunn er vist i tabell 11.

Tabell 11. Brukerundersøkelse Rondane-Dovre 2021 – hovedfunn. (Berge 2022),

Tema	Funn
Generelt - brukerprofil	<ul style="list-style-type: none"> • for 50 % var besøket i Rondane-Dovre hovedformålet med reisen • jevn kjønnsbalanse • 2 av 3 er nordmenn • utlendingene er fra Europa - Tyskland høyst oppe • 23 nasjoner registrert • 3 av 4 gjester kommer i juli og august • dagstur til fots gjaldt for de fleste (65 %) • høy kvinneandel • snittalder 49 («eldres park») • høy andel nordmenn • lav andel lokale brukere (kun 5 %) • mange førstegangsbesøkende • barn i følget ligger på snitt som andre parker • flere går turer over flere dager
Erfaring med friluftsliv	<ul style="list-style-type: none"> • stor variasjon • 18 % hadde ingen erfaring • norske mer erfarne enn utlendingene • flere førstegangsbrukere i 2021 enn i 2009
Informasjon	<ul style="list-style-type: none"> • på forhånd: <ul style="list-style-type: none"> ○ 67 % av utlendingene ○ 61 % av nordmenn • internett dominerende inngang for begge gruppene
Tilrettelegging kontra villmarkspreg	<ul style="list-style-type: none"> • 87 % fornøyd eller svært godt fornøyd <ul style="list-style-type: none"> ○ utlendingene noe mindre fornøyd • 76 % oppfatter området som villmark
Villrein – truet art	<ul style="list-style-type: none"> • 53 % sier at de ikke vet hvilket dyr <ul style="list-style-type: none"> ○ flere utlendinger enn nordmenn som svarer dette • av de som svarer at de vet – 70 % svarer villrein
Tiltak for å verne sårbar natur	<p>Omlagging av merka ruter: 52 % positive eller svært positive 17 % negative eller svært negative</p> <p>Ferdselsforbud i november: 64 % positive eller svært positive 8 % negative eller svært negative</p>

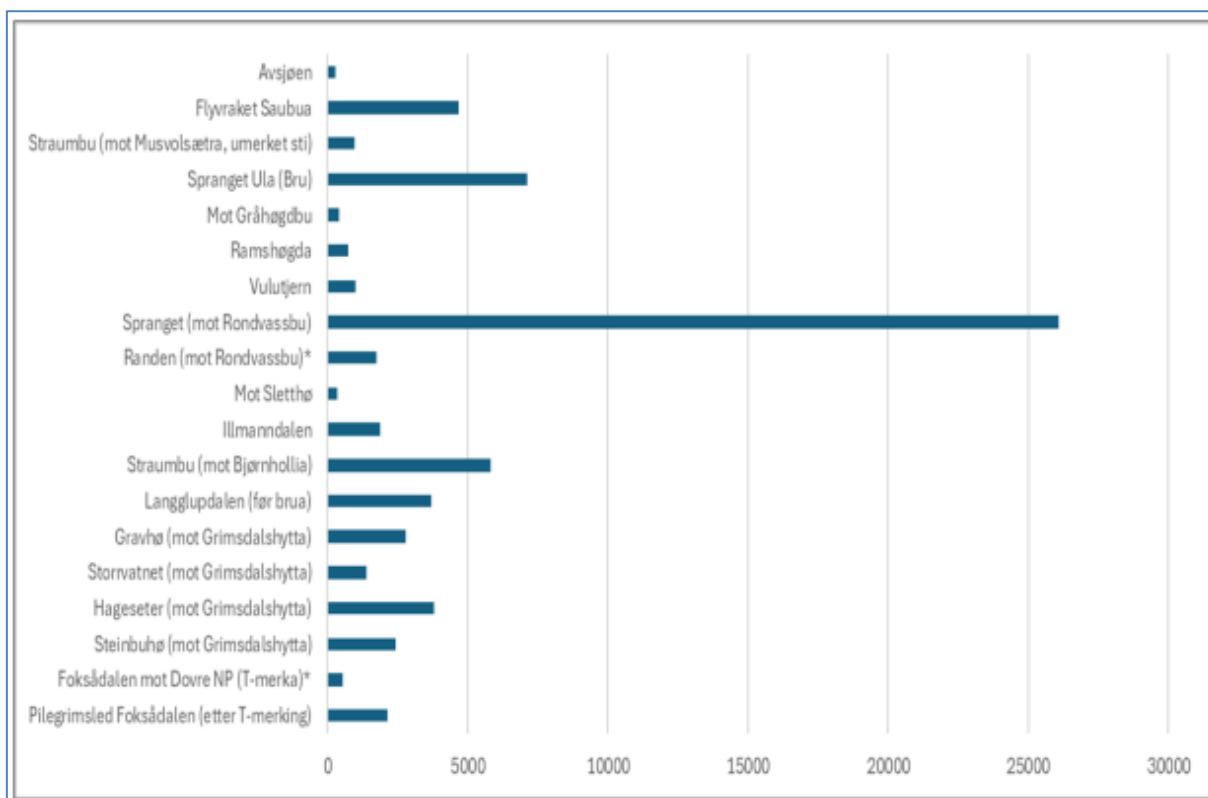
2.4 Kulturminner

Til sammen er det registrert ca. 1250 enkeltminner og 206 SEFRAK-bygninger i verneområdene. De fleste kulturminnene er spor etter fangst og jakt på villrein. Også for utnytting av andre utmarksressurser finnes det mange kulturminner, f.eks. måsåbuer og ferdselsårer.

2.5 Annen relevant kunnskap

2.5.1 Noen besøkstall - ferdselstellere

I samband med arbeidet med FoU-prosjektet på villrein og ferdsel i Rondane – rapport for 2024 er det gjort en sammenstilling av data fra ulike ferdselsteller i Rondane, se figur 6.

Figur 6. Antall passeringer i tellelokalitetene, summert for perioden 01.07.2024 til 01.10.2024. (Kilde: Upublisert: NINA Prosjektnotat 631 FoU-prosjektet på villrein og ferdsel i Rondane Rapport for 2024)

Et stort antall besøkende kommer til nasjonalparken hvert år, anslagsvis mellom 30.000 og 40.000 personer. De aller fleste følger merka stier og veger. Hovedtyngden av ferdselen er knyttet til sommersesongen. Størst omfang har ferdselen til Rondvassbu med ca. 30.000 årlige passeringer på vegen, både til fots og på sykkel. Her det erfaringsmessig også et vesentlig antall besøkende som bruker el-sykkel.

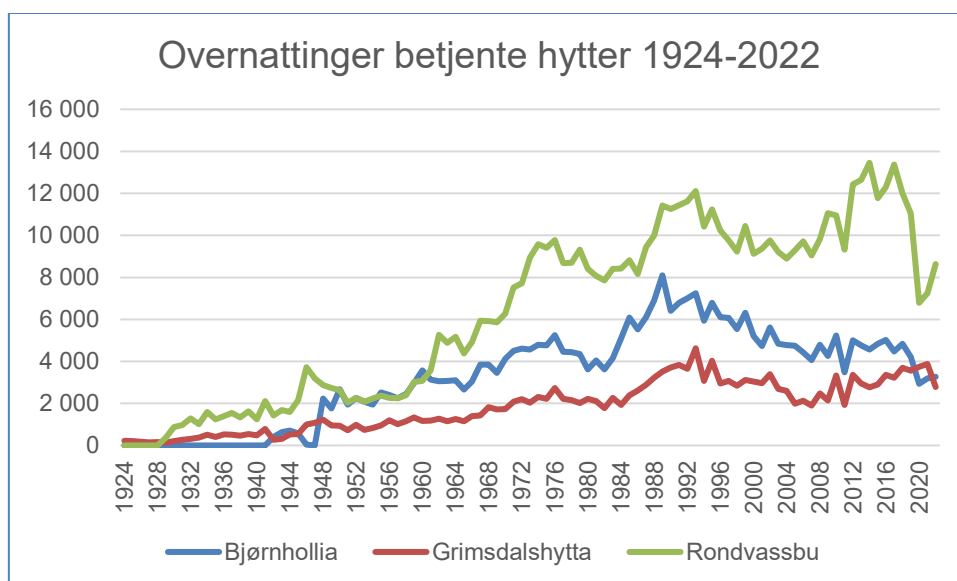
2.5.2 Overnattingstall turisthytter

Vi har mottatt statistikk fra DNT Oslo og Omegn med overnattingstall for turisthyttene i Rondane. Tall for 2024 er vist i tabell 12.

Tabell 12. Overnattingstall 2024 – turisthytter i Rondane.

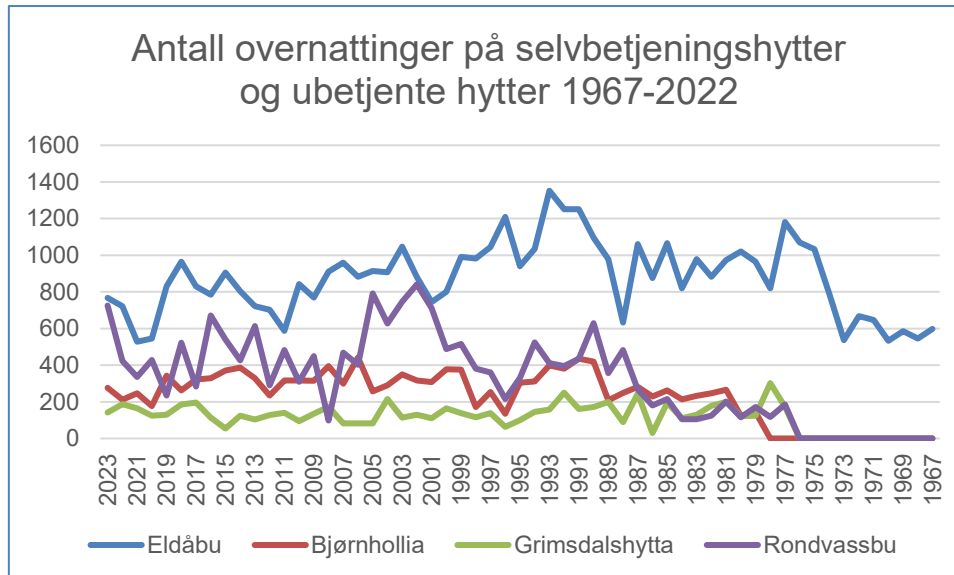
Hytte	Vinter	Sommer	Totalt
Bjørnhollia	400	3786	4186
Bjørnhollia selvbetjent	143	119	262
Grimsdalshytta	267	3592	3859
Grimsdalshytta selvbetjent	42	104	146
Rondvassbu	1145	8470	9615
Rondvassbu selvbetjent	150	320	470
Eldåbu	358	416	774
Sum DNT Rondane	2505	16807	19312

En oversikt over overnattinger på betjente turisthytter i perioden 1924 – 2024 er vist i figur 7.

Figur 7. Overnattinger betjente hytter 1924 – 2022, statistikk fra DNT Oslo og Omegn.

En oversikt over overnattinger på selvbetjente turisthytter i perioden 1967 – 2022 er vist i figur 8.

Figur 8. Antall overnattinger på selvbetjeningshytter og ubetjente hytter 1967-2022 (eldre enn 1967 står med «0»), statistikk fra DNT Oslo og Omegn.

2.5.3 Merkevaren «Norges Nasjonalparker»

På «<https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/>» står det: «Norges nasjonalparker samler alle verneområder, besøkssentre, nasjonalparklandsbyer og -kommuner under en visuell identitet for stadig bedre vern og mer besøk.» Det er utviklet en egen designmanual som skal brukes for logo, kart, brosjyrer, innfallsporner, plakater og annet informasjonsmateriell. I tillegg kan bedrifter søke om å ta i bruk et kommersielt merke under designmanualen. For å kunne ta i bruk elementene i designmanualen er det et krav at det foreligger en godkjent besøksstrategi for nasjonalparken.

2.5.4 Nasjonalparksenter

Norsk villreinsenter Nord har status som «Besøkscenter villrein», og ivaretar i noen grad funksjonen som informasjonssenter for nasjonalparken. Norsk villreinsenter er også et forvaltningsknutepunkt for Rondane nasjonalparkstyre og Dovrefjell nasjonalparkstyre.

2.5.5 Landbruk

Landbruk er en viktig brukerinteressene i verneområdene. Ved siden av jakt og fangst er landbruket den bruken med lengst (flere tusen år) historie i verneområdene.

Landbruk utøves i ulike former:

- Alminnelig gårdsdrift, med bygninger
- Setring, med bygninger
- Nydyrking
- Skogbruk
- Salg av jakt og fiske
- Gårdsturisme
- Beitebruk.

Årlige slippes ca. 25.000 sau/lam og 2.500 storfe på beite i områdene knyttet til Rondane og Dovre nasjonalparker. Beitebrukerne må ha tilgang til området for tilsyn og sanking av beitedyra.

2.6 Sammenstilling og situasjonsanalyse av kunnskapen

Leveområder for villrein er et gjennomgående verneformål for alle verneområdene i verneplan for Rondane nord. Forvaltning av verneområdene og forvaltning av villreinens leveområder har derfor i stor grad sammenfallende interesser og problemstillinger.

Sårbare naturelementer er:

- Villrein og leveområde for villrein
- Fuglelivet, særlig rovfugl og våtmarksfugl
- Stort innslag av tynne vegetasjonsdekker og jordarter utsatt for erosjon og slitasje.

Nasjonalparken er rik på kulturminner, særlig etter fangst og jakt på villrein. Kulturminnene kan være utsatt for slitasje og ødeleggelse.

Et stort antall besøkende kommer til nasjonalparken hvert år, anslagsvis mellom 30.000 og 40.000 personer. De aller fleste følger merka stier og veger. Hovedtyngden av ferdselen er knyttet til sommersesongen. Størst omfang har ferdselen til Rondvassbu med ca. 30.000 årlige passeringer på vegen, både til fots og på sykkel.

Utmarksbeite er en viktig næringsvei med årlig slipp av ca. 25.000 sau/lam og 2.500 storfe.

Særlige problemstillinger knyttet til villrein er Rondane:

- Dårlig funksjonell arealutnyttelse: Infrastruktur og menneskelig aktivitet fører til at reinen viker unna områder hvor den ellers ville oppholdt seg.
- Dårlig funksjonell trekkpassasjer: Trekkpassasjene er forringet, slik at villreinens leveområde er fragmentert.

3 Mål og strategiske grep

3.1 Mål med besøksforvaltningen

1. Besøksforvaltningen for Rondane nasjonalpark skal sikre verneverdiene i Rondane på lang sikt. Dette gjelder særlig leveområdet for villrein, sårbare vegetasjonstyper, og sårbare hekkelokaliteter for fugl.

2. Besøksforvaltningen skal bidra til å forbedre tilstanden i Rondane for måleparameterne etter kvalitetsnormen for villrein: funksjonell arealutnyttelse og funksjonelle trekkpassasjer.

3. Besøksforvaltningen skal legge opp til gode opplevelser for de besøkende og lokal verdiskaping innenfor rammene lagt i naturmangfoldloven, verneforskriften, gjeldende forvaltningsplan, og i tråd med tiltaksplan for villrein i Rondane.

3.2 Strategiske grep

De strategiske grepene vil i hovedsak være knyttet til kunnskap, kanalisering av ferdsel, informasjon og samarbeid/dialog. For å nå målene i besøksstrategien (kap. 3.1) skal følgende strategier legges til grunn:

1. Oppdatert kunnskap om tilstanden for sårbare naturenheter og utviklingen i ferdsel og bruk av nasjonalparken skal ligge til grunn for besøksforvaltningen i Rondane nasjonalpark, og for evaluering av om målene i besøksstrategien blir oppfylt.

2. I tråd med forvaltningsplanen skal ferdsel kanaliseres til stier og løyper.

- Eventuelle nye kanaliseringstiltak skal skje til utkanten av verneområdene
- Tilrettelegging begrenses for ferdsel øst-vest (ikke inn i sentral fjellområder i nasjonalparken)
- Prinsippet om én merket sti/løype mellom to punkter gjennomføres.
- Organisert ferdsel legges til godkjente soner, stier og løyper i forvaltningsplanen.

3. Informasjonstiltak skal brukes for å kanalisere den uorganiserte ferdselen, og for at den skal skje på en hensynsfull måte.

- Fysiske informasjonstiltak blir i hovedsak lagt utenfor nasjonalparken
- Fysisk tilrettelegging av stier, turmål og informasjonspunkt utenfor nasjonalparken er viktig for å kanalisere den uorganiserte ferdselen.
- Bruk av sosiale medier for å kommunisere med aktuelle målgrupper som vil besøke nasjonalparken.

5. Samarbeide med Norsk Villreinsenter nord, som Besøkssenter villrein og ressurs når det gjelder kunnskap, informasjon og formidling.

6. Arbeide for at alle aktører må erkjenne sitt ansvar for å ta vare på verneverdiene. Det må etableres arenaer for dialog og samhandling mellom aktørene og forvaltningen.

7. Arbeide for en god kommunikasjon mellom forvaltning/oppsyn og aktører med virksomhet i og rundt nasjonalparken.

4 Kommunikasjonsplan

En plan for kommunikasjon er en viktig for å nå ut med strategiens målsettinger og strategiske valg. Viktige målgrupper for kommunikasjon i er:

- Grunneiere, setereiere, beitebrukere, eiere av hytter og buer.
- Kommunene.
- Tur- og løypelag – aktører som tilrettelger for ferdsel.
- Fot- og skiturister
- Andre brukere, f.eks. jegere og fiskere.

Viktige budskap i kommunikasjonen:

- Dele kunnskap og skape bevissthet om verneverdiene.
- Oppfordre til bruk av merkede stier og løyper.
- Råd om ferdsel. Kommunikasjon skal skje gjennom:
- Fysiske og digitale møter.
- Fysisk på tavler.
- På digitale flater.
- Brosjyre.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har ansvaret for å legge til rette for god kommunikasjon i tråd med planen, og i samråd med berørte parter.

5 Tiltak

1. Alle innfallsporter og infopunkter skal ha informasjonstavler utformet etter designmanualen for merkevaren Norges nasjonalparker.

2. Prioriterte innfallsporter og informasjonspunkter er:

Kommune	Lokalitet	Hovedplakat	Temaplatat «Villrein»	Temaplatat «Kulturminne - jakt og fangst»	Temaplatat «Grimsdalen»	Temaplatat «Fangstanlegg Formokampen»	Temaplatat «Råd om ferdsel»	Serviceskilt fv 27 (utført av Innlandet fylkeskommune)	Portalskilt	SUM
Dovre	Eftansåe	X			X		X			3
	Bjørnsgardsetrene (Barthbua)	X	X		X					3
	Hageseter turisthytte	X	X							2
	Fokstugu	X								1
	Tollevschaugen	X	X		X					3
	Grimsdalshytta – ute	X	X	X	X					4
	Grimsdalshytta – inne	X	X	X	X					4
	Øvre Dørålseter turisthytte	X	X	X						3
	Norsk Villreinsenter								X	1
Folda	Straumbu	X								1
	Fallet	X	X		X					3
	Brattbakken	X	X							2
	Hjerkinnholen	X	X							2
	Dørålsvegen/Blæsterdalen	X	X		X					3
	Foldal gruver	X	X	X						3

Nord-Fron	Rondablikkdokken	X	X	X						3
	Krøkla (Nord-Fron)	X								1
Ringebu	Lundes handel – ute	X	X	X				X		4
	Lundes handel – på vegg	X	X	X						3
Sel	Putten seter	X	X			X			X	4
	Høvringen	X	X			X				3
	Spranget parkeringsplass	X	X	X			X			4
	Rondvassbu	X	X	X						3
	Bjørnhollia	X			X					2
	Smuksjøseter fjellstue	X	X				X			3
SUM		24	19	9	8	2	3	1	2	68

3. Samarbeidet om overvåking av sårbar natur og ferdsel blir videreført gjennom FoU-prosjektet for Rondane villreinområde.

4. Videreføre tilrettelegging av turmål i ytterkanten av nasjonalparken, f.eks.:

- Formokampen
- Barthstien
- Frydalen.

5. Videreføre arbeidet med fysiske tiltak for å styre ferdselen langs:

- Grimsdalsvegen.
- Dørålsvegen.
- Peer Gynt seterveg
- andre veger.

6. Samarbeid med DNT Oslo og Omegn om å fjerne T-merking på følgende stier:

Nr	Trase
11	Grimsdalshytta- Haverdalen-Sletthøe - Høvringen
14	Kvannslådalen- Dørålsvatnet
22	Bjørnhollia- Eldåbu
27	Rondvassbu- Peer Gynt hytta

7. Følgende skiløyper blir vurdert å ikke videreført stikka/preparert:

Løypenr	Trase
1	Gautåseter - Grimsdalshytta
15	Klopptjønnnet - Klopptjønnhøgda - Indre Uksan
24	Koltjønnhaugen - Fryvollan
25	Fryvollan - Trolløypa (ved Glugga)
48	Skogseter - Langtjønn - Knartbua - Skogseter (Knartbuløypa)
-	Vabuløypa

8. Statens naturoppsyn gis oppdrag med ettersyn av informasjonstavler, og skilt, samt å følge utviklingen i omfanget av ferdsel og slitasje på stier og løyper.

9. Gjennomføre dialogmøter med kommuner og andre aktører med interesser i nasjonalparken.

10. Målrettede informasjonstiltak. Om det registreres vesentlige endringer i ferdsel og bruk som kan påvirke verneverdiene i naturreservatet og særlig villreinens arealbruk, kan det settes i verk mer målrettede informasjonstak for å motvirke en uheldig utvikling.

Rondane nasjonalpark

Nasjonalparken ble opprettet 21.12.1962. Senere er den revidert i 06.09.74 og vesentlig utvidet gjennom verneplan for Rondane som ble vedtatt 24.10.2003.

Vernet for å bevare et intakt høyfjellsøkosystem, leveområdene til villreinen, landskapsformer og særpregede geologiske forekomster samt kulturminner.

Kontaktinformasjon

E-post: sfinpost@statsforvalteren.no
Nett: www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre